

İktisat vekâleti teşkilât ve vazifeleri hakkında kanun

(*Resmî Gazete ile neşir ve ilân : 29/V/1934 - Sayı : 2713*)

No.
2450

Kabul tarihi
27 - V - 1934

BİRİNCİ MADDE — İktisat vekâleti aşağıda yazılı iş ve vazifeleri yapar:

A) Kara ticareti:

- 1 - Şirketler ve sigortalar işleri,
- 2 - Dahilî ticaret odaları ve borsalar işleri,
- 3 - Standardizasyon işleri,
- 4 - Uyuşturucu maddeler inhisarı işleri,
- 5 - Kredi işleri,
- 6 - Tarife işleri,
- 7 - Ticaret mümessilleri işleri,
- 8 - Haricî ticaret ve haricîteki Türk ticaret odaları işleri,
- 9 - Türk ihracat mallarına ve ihraç memleketlerine ait işler,
- 10 - Ticaret mukavelelerine ve ticarî münasebetlere dair işler,
- 11 - Millî iktisadî koruma işleri,
- 12 - Ecnabi Devletlerin iktisadî tedbir ve mevzuatına dair işler,
- 13 - Neşriyat ve propaganda ve turizm işleri,
- 14 - İhracatı teşkilâtlandırma işleri.

B) Deniz ticareti:

- 1 - Liman hizmetleri ve teçhizatı işleri,
- 2 - Liman şirketleri işleri,
- 3 - Millî ve beynelmilel deniz ve su mevzuatı ve ecnebi vapur işleri,
- 4 - Devlete ait vapur teşekkülleri işleri,
- 5 - Hususî teşekküllere ait vapur işleri,
- 6 - Havuz ve fabrikalar işleri,
- 7 - Kılavuzluk ve yatlar işleri,
- 8 - Hava ticaretine ait işler,
- 9 - Tahlisiye ve gemi kurtarmağa ve fenerlere ait işler,
- 10 - Deniz ve havaya müteallik fennî tetkikat işleri,
- 11 - Deniz mahsulleri ve avcılığı işleri.

C) Sanayi ve maadin:

- 1 - Sanayii teşvik işleri,
- 2 - Sımaî mülkiyet işleri,
- 3 - El sanatleri ve küçük sanatlara müteallik işler,
- 4 - Sümerbank ve Devlet sermayesile tesis olunacak fabrikalar işleri,
- 5 - İş ve işçilere müteallik işler,
- 6 - Elektrifikasyon işleri,
- 7 - Sanayi tetkikat işleri,
- 8 - Ölçülere müteallik işler,
- 9 - Madenler taharri ruhsatnameleri ve imtiyaz işleri,
- 10 - Madenler taharri ve işletme işleri,
- 11 - Maden kömürleri ve müştakkatına ait işler,
- 12 - Maden tetkikatı işleri.

D) Kara ve deniz nakliyatı ile liman, gümrük, belediyeler (Münakalât) iskele-

ler ve rıhtımlar ve sigorta tarifeleri ve imtiyazlı şirketlerin mukavelelerine merbut tarifeler gibi memleket iktisadiyatına müessir olan işlerin alâkadar vekâletlerce ihzar edildikten sonra İcra Vekilleri Heyeti kararına arz edilmek üzere son tetkik ve mütalealarına ait işler.

İKİNCİ MADDE — Birinci maddede yazılı iş ve vazifelerin ifası için muktazi İktisat vekâleti teşkilâtı bir vekâlet müsteşarının idaresi altında deniz ticareti müsteşarlığı, iç ticaret, sanayi ve maadin ve limanlar ve deniz nakliyatı işleri umum müdürlüklerinden ve dış ticaret (Türk ofis) reisliğinden ve ölçüler müdürlüğü ile ihracatı teşkilâtlandırma müdürlüğünden ve tarifeler tetkik, sanayi ve maadin tetkik, teftiş ve murakabe heyetlerinden ve hususî kalem, müşavir, mütehasıs ve mütercimler ile hukuk müşavirliği, zat ve levazım ve evrak işleri müdürlüklerinden ve mektep, müze, lâboratuar müesseselerinden ibaretir. Merkez ve vilâyet için bu teşkilâta muktazi memurların adet ve teadül dereceleriyle ücretle müstahdem olanların adet ve ücretleri bu kanuna bağlı (1) numaralı cetvelde gösterilmiştir.

Bu cetvelin memurlara ait olan kısmı Devlet memurları maaşlarının tevhit ve teadülüne dair 1452 numaralı kanun ile buna müzeyyel kanunlara merbut olan cetvellerin İktisat vekâleti memurlarına ait olan kısımları yerine konulmuştur. Cetvelin ücretli müstahdemlere ait bulunan kısmı tahsisat ile ve aynen her sene bütçesinin (D) cetveline ilâve olunur. Mülhak bütçelerle veya hususî kanunlarla idare olup İktisat vekâletine bağlı bulunan müesseseler teşkilâtı kendi hükümlerine tâbidir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanuna merbut (2) numaralı cetvelde gösterilen fen ve ihtisas memuriyetlerinde maaş emsali hâsılı tutarının nihayet emsali hâsılının bir misli fazlasına kadar ve liman reislerinin maaşları emsali hâsılı tutarını ücret olarak vererek bu memuriyetlerde ücretli memur kullanmağa İktisat vekâleti salâhiyetlidir.

Bu gibilere verilecek ücret farkı vekâlet bütçesinin maaş ve ücretler fasılları tasarruflarından verilir.

(2) numaralı cetvelde yazılı fen ve ihtisas memuriyetleri ile (1) numaralı cetvelin merkez ve vilâyetlere ait ücretli müstahdemler kısmında müşavir, mütehasıs, müdür, reis, mühendis (Prospektör ve başmühendisler dahil), asistan, jeometr, evrak mütehasıs, steno mütercim daktilo namları ile yazılı memuriyetlerde eenebi istihdam olunabilir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Murakabeleri ayrı ayrı komiserler vasıtasile yapılmakta olan maden, sigorta ve liman şirketleriyle murakabesi İktisat vekâletine ait yerli ve ecnebi diğer bilûmum anonim, limitet, hisseli komandit, kooperatif şirketlerin teftiş ve murakabeleri, merkez teşkilâtında vücade getirilen teftiş ve murakabe heyetleri tarafından yapılır. Kanunu mahsusları veya esas mukaveleleri mucibince şirketlerden komiser ücreti olarak alınan mebalığ eskisi gibi tahsil olunur.

BEŞİNCİ MADDE — İktisat vekâleti teşkilâtına dahil idarelerin ve memurlar ile müstahdemlerin görecekleri iş ve vazifeler İktisat vekâleti tarafından bu kanunun neşri tarihinden itibaren en çok bir sene zarfında bir nizamname ile tanzim olunur.

ALTINCI MADDE — İktisat vekâleti, merkez ve vilâyet teşkilâtında maaş veya ücretle istihdam edilmekte olan her hangi bir memuru, ifası vekâlete ait bir iş için orada vekâlet teşkilâtı ve münhal vazife bulunup bulunmamasile mukayyet olmayarak, kadroda gösterilen tahsisat ile merkez veya taşrada kullanabilir.

MUVAKKAT MADDE — Beşinci maddede yazılı nizamname tanzim edilinceye kadar birinci maddenin (A) fıkrasının 7 ilâ 13 üncü (13 dahil) numaralarında yazılı işleri yapacak olan dış ticaret işleri (Türkofis) reisliği ile (C) fıkrasının 8 inci numarasında yazılı işleri yapacak olan ölçüler müdürlüğü teşkilâtı ayrıca kanun ile tesbit olunur.

Teşkilât kanunları yapılıncaya kadar Türkofis ve ölçüler kadroları İcra Vekilleri Heyeti kararile tatbik olunur ve bilûmum maaş ve masrafları İktisat vekâleti bütçesine Türkofis masarifi ve ölçüler masarifi namile konulan tahsisatlardan ödenir.

YEDİNCİ MADDE — Bu kanun 1 haziran 1934 tarihinden itibaren muteberdir.

SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya İktisat vekili memurdur.

28 mayıs 1934

[1] NUMARALI CETVEL

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maaş
<i>Merkez memurları</i>			
2	Vekâlet müsteşarı	1	125
7	Hususî kalem müdürü	1	55
3	Teftiş heyeti reisi	1	100
4	Başmüfettiş	1	90
6	Müfettiş	2	70
7	»	3	55
9	Müfettiş muavini	4	40
4	Hukuk müşaviri	1	90
7	» »	1	55
7	Zat işleri müdürü	1	55
8	Levazım müdürü	1	45
8	Evrakı umumiye müdürü	1	45
4	İç ticaret umum müdürü	1	90
6	» » » muavini	1	70
7	Muamelât müdürü	1	55
7	Dahilî ticaret müdürü	1	55
7	Şirketler ve sigortalar müdürü	1	55
6	Standardizasyon müdürü	1	70
6	Kredi işleri müdürü	1	70
6	Tarife işleri müdürü	1	70
3	Deniz ticareti müsteşarı	1	100
5	Limanlar umum müdürü	1	80

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maaş
7	Liman hizmetleri müdürü	1	55
7	Liman şirketleri işleri müdürü	1	55
4	Deniz nakliyatı umum müdürü	1	90
6	Resmî, hususî gemi işleri müdürü	1	70
7	Resmî ve hususî gemi işleri müdür muavini	1	55
7	Beynelmilel deniz mevzuatı ve ecnebi vapur işleri müdürü	1	55
7	Hava ticaret işleri müdürü	1	55
6	Deniz mahsulleri ve avcılığı müdürü	1	70
4	Sanayi umum müdürü	1	90
6	» » muavini	1	70
7	Muamelât müdürü	1	55
6	Sanayi teşvik müdürü	1	70
7	Sınaî mülkiyet müdürü	1	55
6	El sanatları ve küçük sanatlar müdürü	1	70
4	Maadin umum müdürü	1	90
6	» » » muavini	1	70
7	Muamelât müdürü	1	55
7	Taharri ruhsatnameleri ve imtiyazlar müdürü	1	55
6	Maden taharri ve işletmeleri müdürü	1	70
6	Maden kömürleri ve müştekkatı işleri müdürü	1	70
	<i>Büro memurları:</i>		
10	Birinci mümeyyiz	35	35
11	Mümeyyiz	50	30
12	Memur	50	25

Vilâyet memurları

Ticaret mektepleri:

6	Müdür	1	70
9	Muavin	1	40
14	Kâtip	2	20
12	Başmuit	1	25
14	Muit	4	20
11	Kimyahane asistanı	1	30
6	Muallim	6	70
7	»	5	55
9	»	30	40
11	»	5	30
12	»	20	25

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maaş
<i>Ticaret ve sanayi müzesi:</i>			
7	Müdür	1	55
12	Kâtip	1	25
<i>Deniz ticareti:</i>			
6	İstanbul deniz ticareti müdürü	1	70
7	» » » » muavini	1	55
9	Şef	2	40
10	Birinci mümeyyiz	3	35
11	Mümeyyiz	8	30
12	Memur	8	25
14	»	8	20
15	Kâtip	2	17,5
17	»	2	14
8	Liman reisi	2	45
10	» »	7	35
11	» »	3	30
12	» »	15	25
14	» »	10	20
15	» »	23	17,5
17	Liman memuru	17	14
18	» »	69	12
<i>Ereğli havzai fahmiyesi:</i>			
7	Muamelât müdürü	1	55
10	Birinci mümeyyiz	1	35
11	Mümeyyiz	1	30
11	Liman kontrol memuru	2	30
12	Memur	8	25
14	Kâtip	20	20

Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
------------------	------	-------

Merkez ücuratı

Müşavir	1	500
Mütehassıs	1	600
İhracatı teşkilâtlandırma müdürü	1	500
Millî seferberlik müdürü	1	175

Tarifeler bürosu:

Reis	1	500
Mütehassıs	3	400

Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
<i>Murakabe heyeti:</i>		
Murakıp komiser	2	400
» »	6	300
» »	7	200
<i>Deniz ticareti fen heyeti</i>		
Reis	1	400
Aza	4	300
<i>Sanayi tetkik heyeti:</i>		
Reis	1	500
Mühendis aza	3	400
» »	3	300
<i>Sanayi müfettişleri:</i>		
Müfettiş	1	400
»	4	300
»	5	200
<i>Elektifikasyon bürosu:</i>		
Reis	1	500
Mühendis	2	400
»	2	200
<i>İş ve işçiler bürosu:</i>		
Reis	1	500
Müdür	2	400
Raportör	2	250
Tetkik memuru	2	150
<i>Maadin tetkik heyeti:</i>		
Prospektör mühendis	2	500
Asistan	2	400
Muavin mühendis	1	300
Jeometr	2	300
Müstahzır	4	200
Ressam	2	200
<i>Maadin mühendisleri:</i>		
Başmühendis	1	400
Mühendis	4	300
Muavin mühendis	4	200
Mütercim	1	300
»	2	200

Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
Müşavir avukat	1	400
» »	1	200
Kütüphane memuru	1	120
Ressam	1	120
Evrak mütehassısı	1	300
Daire memuru	1	120
Şapiroğraf	2	50
Muakkip	2	75
Müvezzi	4	50
Başhademe	1	45
Hademe	25	35
»	35	30
Kaloriferci	2	60
Bahçıvan	1	60
Steno mütercim daktilo	1	300
Daktilo	10	100
»	10	80
»	18	65
Doktor	1	100

Vilâyet ücuratı

Ticaret mektepleri:

Muallim	2	120
»	6	80
»	4	60
Kütüphane memuru	1	75
Kaloriferci	1	40
Hademe	12	30
Müze müstahzırı	1	50
» Hademesi	2	30

Istanbul deniz ticareti müdürlüğü:

Fen heyeti reisi	1	200
Aza	2	150
»	4	120
»	1	100
Müşavir avukat	1	100
Makinist	3	80
Telefoncu	1	50
Serdümen	2	45
Tayfa	8	35
Daktilo	1	50
»	3	45
Odacı	6	30

Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
<i>Yüksek deniz ticareti mektebi:</i>		
Müdür	1	250
Muhasebe memuru	1	120
Dahiliye memuru	1	100
Ayniyat »	1	100
Muit	2	80
Dosya memuru	1	80
Muallim	3	120
»	7	100
»	10	80
»	3	60
Hademe	11	30
Aşçı	1	50
Kapıcı	1	35
<i>Mülhakat limanları:</i>		
Makinist	3	80
Tayfa	1	35
»	17	30
Odacı	1	30
<i>Ereğli havzai fahmiyesi:</i>		
Başmühendis ve müdür	1	500
Mühendis	4	300
»	3	150
Maadin kontrolörü	3	50
Müşavir avukat	1	100
Telefoncu	1	60
»	1	40
Hademe	3	30
<i>Tahlilhane:</i>		
Müdür	1	200
Muavin	1	150
Müstahzır	1	80
Hademe	1	30
<i>Diğer muntakalar:</i>		
Maadin kolcuları	12	30
Seyyar maadin kolcuları	3	35
» » »	4	30
Kantarçı	1	35
Emanet madenler memuru	2	75

[2] NUMARALI CETVEL

Sanayi umum müdürü
Maadin » »
Ticaret umum müdürü
Standardizasyon müdürü
Tarifeler müdürü
Madenler taharri ve işletme işleri müdürü
Maden kömürleri ve müstekkâtı işleri »
Deniz mahsulleri ve avcılığı işleri »
Hava ticareti işleri müdürü

Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 27 - V - 1934 ve 1/978
Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası : 28 - V - 1934 ve 4/563
Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları : 22 84,244,298:306